

Verslag
Commissie voor Grensoverschrijdende Verstandhouding
26 oktober 2020, Euregio-Forum, Kleve

Aanwezig: zie aanwezigheidslijst.

Verontschuldigd: dhr. Martin Hapke (Hamminkeln), Astrid Hubbers (Euregio Rijn-Waal), Frank Putzmann (Moers)

Punt 1 Opening en begroeting

De voorzitter, de heer Van Soest (Gemeente Boxmeer) begroet alle aanwezigen in het Euregio-Forum en diegenen die digitaal deelnemen. De heer Van Soest stelt vast dat een groot aantal van de aanwezigen nieuw is in de commissie voor grensoverschrijdende verstandhouding en stelt daarom voor om met een korte voorstelronde te beginnen, waarna de deelnemers zich voorstellen.

Er zijn geen aanvullingen m.b.t. de agenda, deze wordt aldus ongewijzigd vastgesteld.

Punt 2 Vaststelling verslag van de vergadering d.d. 20 april 2020

Er zijn geen vragen of opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

Besluit:

Het verslag van de vergadering d.d. 20 april 2020 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Punt 3 Corona-ontwikkelingen

De heer Van Soest geeft aan, dat corona voor de inwoners van de grensstreek veel vragen en uitdagingen met zich meebracht. Het meegestuurd overzicht biedt hiervan een goed beeld en geeft aan welke Corona-gerelateerde acties de Euregio Rijn-Waal heeft ondernomen.

Mevrouw Pelzer (Gemeente Bergen) vraagt of zij het overzicht naar de Bergense gemeenteraadsleden kan sturen. De voorzitter antwoordt, dat dit kan en dat het overzicht ook bij de Euregio raadsstukken gevoegd zal worden.

Mevrouw Kalthoff (Gemeente Arnhem) spreekt namens Arnhem waardering uit voor de inspanningen die Euregio Rijn-Waal hier heeft verricht. Zij vraagt vervolgens of er met betrekking tot de situatie van de Oost-Europese arbeidsmigranten actuele cijfers bekend zijn. De heer Kamps geeft aan dat de situatie relatief rustig is en er geen grote uitbraken zijn, waarbij deze groep is betrokken. Dat neemt niet weg, dat het onderliggende probleem met betrekking tot de grensoverschrijdende huisvesting nog lang niet is opgelost. De heer Steins merkt op, dat hiervoor ook verandering in wet- en regelgeving nodig is. De heer Van Soest vult aan, dat in Nederland Emile Roemer de opdracht heeft, om de situatie in kaart te brengen en verbetervoorstellen te doen. De Euregio Rijn-Waal blijft dit onderwerp volgen.

Mevrouw Brummel-Ahlaloum (Gemeente Nijmegen) complimenteert de Euregio namens de Gemeente Nijmegen voor haar inzet met betrekking tot de grensoverschrijdende coronazaken. Met name het onderzoek van de Radboud Universiteit is interessant en mevrouw Brummel-Ahlaloum vraagt zich af of er nog middelen zijn om dergelijke activiteiten te ondersteunen als hier ideeën voor zijn. De heer Kamps geeft aan dat er binnen People to People al diverse corona-gerelateerde projecten lopen en dat er ook nationale middelen zijn. Het onderzoek van de Radboud wordt ook niet via INTERREG gefinancierd. Mevrouw Arntz licht vervolgens kort enkele People to People projecten op het gebied van Corona toe.

De ziekenhuizen Radboudumc, St. Antonius Hospital Kleve, ROAZ Brabant en Ziekenhuis Panthein in Boxmeer doen gezamenlijk onderzoek naar de beschikbaarheid van IC-bedden.

Studio47 plant een vierdelige documentaireserie over de samenwerking van veiligheidsdiensten ten tijde van corona.

Ook is er een “Burenhulpbutton” in de maak, waarmee ouderen hun burens kunnen vragen om bijvoorbeeld boodschappen te doen. De button moet ook helpen bij eenzaamheid.

Een ander project is het COVID-19-verkeerslicht. Dit stoplicht meet de luchtkwaliteit in scholen en geeft door middel van een groene, oranje of rode lamp aan of de luchtkwaliteit voldoende is, of dat er gelucht moet worden. Er doen diverse scholen mee aan de pilot. Mevrouw Kersten (Kreis Kleve) vraagt na hoe de scholen benaderd zijn en of er al aandacht in de pers is geweest. Mevrouw Arntz geeft aan dat enkele scholen rechtstreeks benaderd zijn, maar dat het project open staat voor andere scholen. Dit heeft ook in de pers gestaan, o.a. in de Gelderlander en de Rheinische Post. Mochten scholen belangstelling hebben, kunnen zij graag contact opnemen.

Besluit:

Het agendapunt wordt ter kennisgenomen.

Punt 4 Herijking Strategische Agenda

De heer Van Soest geeft aan, dat de leden en andere belanghebbenden deze zomer in het kader van een schriftelijke consultatie op de concept-agenda konden reageren. 20 organisaties hebben hier gebruik van gemaakt. Het Dagelijks Bestuur heeft op 9 oktober over deze reacties vergaderd en een standpunt met betrekking hiertoe geformuleerd. Deze zijn de commissie ter beraadslaging voorgelegd. De heer Van Soest vraagt of hier nog opmerkingen over zijn.

Mevrouw Kalthoff geeft aan, dat het een heldere agenda met herkenbare grensuitdagingen is geworden. Wel zou zij graag zien, dat in de netwerkspin op blz. 12 de Regio Arnhem Nijmegen expliciet genoemd wordt, gezien het grote aantal inwoners en gemeenten die de Regio Arnhem-Nijmegen vertegenwoordigd. Dit voorstel wordt door mevrouw Brummel-Ahlaloum ondersteund.

De heer Kamps geeft aan, de oorspronkelijke formulering “lokale en regionale overheden” in de spin is weggefallen en er alleen overheden staat. Hij stelt voor om de oorspronkelijke formulering te herstellen. Als de Regio Arnhem-Nijmegen expliciet genoemd wordt, zouden ook de andere regio’s expliciet genoemd moeten worden. Mevrouw Kalthoff geeft aan dat zij het toch beter zou vinden, als de Regio Arnhem-Nijmegen expliciet genoemd wordt. De heer Van Soest zegt toe dit in het Dagelijks Bestuur voor te leggen.

De heer Van de Zande (Gemeente Apeldoorn) spreekt namens Apeldoorn zijn dank uit, dat Apeldoorn intensief bij het proces is betrokken, hoewel Apeldoorn pas halverwege het actualiseringsproces lid is geworden. Hij geeft aan, dat het Dagelijks Bestuur de suggestie van Apeldoorn om de aanwezige kennis op dit gebied in Apeldoorn expliciet te benoemen heeft gevolgd, maar zou hier graag een sterkere ambitie aan gekoppeld willen zien. Ook deze suggestie zal worden meegeven aan het Dagelijks Bestuur.

De heer Van Halteren geeft aan dat de gemeenten Montferland, Oude IJsselstreek en Doetinchem een gezamenlijke positieve reactie hebben ingezonden. Bij het doorlezen van de binnengekomen reacties heeft hem de reactie van de Provincie Gelderland, waarin de provincie de Euregio rijn-Waal verzoekt om zich in te zetten voor een hoogspanningsverbinding met Duitsland, wat bevreemd. Een dergelijke hoogspanningsleiding is enkele jaren geleden gerealiseerd en loopt via Doetinchem naar Wesel.

Mevrouw Brummel-Ahlaloum geeft aan, dat de gemeente Nijmegen heeft gevraagd om een “schonere binnenvaart” expliciet op te nemen. De gemeente heeft gezien, dat het Dagelijks Bestuur van mening is, dat de huidige formulering op blz. 10 hiervoor voldoende

aanknopingspunten biedt, maar verzoekt toch om dit punt expliciet te benoemen. Ook dit voorstel zal aan het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd.

Op de vraag van de heer Van de Zande hoe het proces nu verder gaat, legt de heer Van Soest uit, dat opmerkingen die uit de commissies naar voren komen op 6 november aan het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd, waarna afhankelijk van besluitvorming door het Dagelijks Bestuur de agenda aangepast wordt. Op 26 november zal de Strategische Agenda 2025+ vervolgens ter vaststelling aan de Euregioraad worden voorgelegd.

Besluit:

De wijzigingsvoorstellen worden voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur ter verdere uitwerking van de Strategische Agenda 2020+.

Punt 5 Voorbereiding Interreg VI Deutschland-Nederland

Op verzoek van de voorzitter licht de heer Kamps dit punt kort toe. De heer Kamps geeft aan, dat er een nieuw Interreg-programma Deutschland-Nederland komt. De EU-begroting, het zogenoemde meerjarig financieel kader staat grotendeels. Hieruit blijkt, dat er voor het eerst sinds de geschiedenis van Interreg niet meer geld voor dit programma komt. De verwachting is, dat het nieuwe budget voor Interreg Deutschland-Nederland in de buurt van de huidige 220 miljoen euro uitkomt. Er is ongeveer 8 miljard aan EU-middelen voor Interreg VI beschikbaar. Ook de bedragen die aan Nederland en Duitsland worden toegekend voor Interreg zijn vergelijkbaar met de huidige periode. Deze bedragen moeten nu door de lidstaten over alle Interreg-programma's binnen de desbetreffende lidstaat verdeeld worden. Men verwacht dat hier in januari/februari 2021 duidelijk is, hoe deze verdeling eruit zal zien en wat dit voor Interreg Deutschland-Nederland betekent.

Vervolgens licht de heer Kamps kort de thematische keuzes toe. Het huidige programma kent twee prioriteiten: innovatie en sociaal-territoriale cohesie. Het nieuwe programma zal drie prioriteiten krijgen. De prioriteit die wordt toegevoegd is duurzaamheid. Dit thema viel tot nu toe onder prioriteit 1, maar komt er nu dus als aparte prioriteit in. Deze drie thema's sluiten ook goed aan bij de Strategische Agenda 2025+.

Ten slotte gaat de heer Kamps in op de planning. De verwachting is dat het Samenwerkingsprogramma Interreg VI Deutschland-Nederland in de eerste helft van 2021 ingediend kan worden en dat in de tweede helft van 2021 groen licht uit Brussel zal komen. Vanaf dat moment staat het programma open voor nieuwe projecten, die waarschijnlijk vanaf eind 2021/begin 2022 van start kunnen gaan.

Er zijn geen vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit agendapunt.

Besluit:

Het agendapunt wordt ter kennisgenomen.

Punt 6 INTERREG VA Deutschland-Nederland

Punt 6a Stand van zaken INTERREG VA Deutschland-Nederland

Punt 6b Actuele stand van zaken People to People

De heer Kamps geeft aan, dat de middelen in het kader van het reguliere INTERREG-programma bijna geheel en al zijn vastgelegd in projecten. Dit betekent, dat er op dit moment geen nieuwe projecten goedgekeurd kunnen worden. Binnen People to People zijn nog middelen voor enkele nieuwe projecten beschikbaar.

Naar aanleiding hiervan vraagt mevrouw Brummel-Ahlaloum wat er dan gebeurt tot de start van het nieuwe programma, nu de middelen in het huidige programma op zijn. De heer Kamps geeft aan, dat de middelen weliswaar allemaal zijn vastgelegd, maar dat verreweg de meeste projecten nog gewoon doorlopen, een groot deel zelfs nog tot in 2022. Ook de People to People projecten bevinden zich nog volop in uitvoering. Nu er steeds meer duidelijk is over het nieuwe programma is volgend jaar een goed moment voor

projectpartners om na te denken over nieuwe projecten en hiervoor geschikte projectpartners in beide landen te zoeken. Dit is een zeer tijdsintensief en belangrijk proces en als men hier vroegtijdig mee start, kunnen projecten na goedkeuring van het programma snel van start. Het Regionaal Programmamanagement zal daarom vanaf volgend jaar ook zelf actief de ontwikkeling van nieuwe projecten stimuleren.

Mevrouw Kalthoff vraagt na of het INTERREG-programma ook rekening houdt met de gevolgen van Corona voor de projecten. De heer Kamps geeft aan, dat het INTERREG-programma meteen al in het voorjaar heeft besloten om alle projecten automatisch met een half jaar te verlengen, waardoor de ergste druk werd weggenomen. Ook bij de inhoudelijke beoordeling wordt flexibel omgaan als niet alle activiteiten conform de aanvraag konden plaatsvinden. De heer Zoete vult aan, dat het voor projecten met deelname van het MKB met name belangrijk is, dat er snel uitbetaald wordt, om de liquiditeit te garanderen. Ook hier wordt op gelet.

Besluit:

De agendapunten 6a en 6b worden ter kennisgenomen.

Punt 7 Subsidieaanvragen mini-projecten

**Punt 7a Stand van zaken aanvragen mini-projecten Kaderproject Prioriteit II
INTERREG V**

**Punt 7b Stand van zaken budget mini-projecten Kaderproject Prioriteit II
INTERREG V**

De heer Kamps merkt op, dat met name de mini-projecten toch erg getroffen worden door Corona. Scholierenuitwisselingen, sportwedstrijden en culturele evenementen kunnen niet of slechts beperkt plaatsvinden. Dit geldt ook voor de vele geplande activiteiten in het kader van "75 jaar vrijheid". Desondanks zijn er veel initiatiefnemers die proberen om alternatieve activiteiten te organiseren en dit verdient een groot compliment. De heer Kamps spreekt de verwachting uit, dat deze situatie nog t/m de eerste helft van 2021 zal voortduren. De heer Van Soest vult aan, dat ook uit het toegezegde budget duidelijk wordt, dat er minder mini-projecten plaatsvinden.

Besluit:

De agendapunten 7a en 7b worden ter kennisgenomen.

Punt 8 Mededelingen / Rondvraag

Punt 8a Goedkeuring Euregionaal Mobiliteitsplan

De heer Kamps geeft aan, dat de Euregioraad in november 2019 het Dagelijks Bestuur heeft verzocht om de randvoorwaarden voor het opstellen van een Euregionaal Mobiliteitsplan uit te werken. Naar aanleiding hiervan heeft het Dagelijks Bestuur in de vergadering van 4 juni 2020 een concept INTERREG-aanvraag voor de ontwikkeling van een Euregionaal Mobiliteitsplan aan de Euregioraad voorgelegd. De Euregioraad heeft hiermee ingestemd en op 8 oktober heeft de INTERREG-stuurgroep de aanvraag goedgekeurd, zodat nu met de uitvoering kan worden begonnen. Het plan zal uit twee fasen bestaan. In de eerste fase zal het Euregionaal Mobiliteitsplan worden opgesteld en op basis hiervan worden in de tweede fase vier maatregelen concreet uitgewerkt. Het plan zal met name focussen op infrastructuur, openbaar vervoer en alternatieve vormen van mobiliteit. Het Euregionaal mobiliteitsplan zal worden opgesteld door een extern bureau met nauwe betrokkenheid van het Euregio Rijn-Waal. Daartoe zullen een stuurgroep (met de financierende partners) en een klankbordgroep (met geïnteresseerden en belanghebbenden uit het gehele gebied) worden opgericht.

Besluit:

Het agendapunt wordt ter kennisgenomen.

Punt 8b Stand van Zaken Grenslandagenda NL-NRW

De heer Van Soest geeft aan, dat de actuele Grenslandagenda NL-NRW helaas door Corona niet geheel kon worden gerealiseerd, maar dat er op 2 december in Duisburg een nieuwe Grenslandagenda gepresenteerd zal worden. Voor de presentatie hiervan wordt een interessant digitaal programma ontwikkeld. De uitnodiging hiervoor volgt spoedig en de voorzitter raadt de commissieleden aan, dit programma zeker te volgen.

Besluit:

Het agendapunt wordt ter kennisgenomen.

Punt 8c Euregionale Scholenwedstrijd

De heer Van Soest geeft aan, dat het goed is dat de scholenwedstrijd ook ondanks Corona plaatsvindt en dat het thema deze keer “duurzaamheid” zal zijn. Hij hoopt dat veel scholen zich aanmelden.

Besluit:

Het agendapunt wordt ter kennisgenomen.

Punt 8d Uitslagen gemeenteraadsverkiezingen Nordrhein-Westfalen.

De heer Van Soest licht dit punt kort toe en geeft aan dat er behoorlijk wat wijzigingen hebben plaatsgevonden.

Mevrouw Kalthoff vraagt na, wat dit voor gevolgen heeft voor de Euregioraad en de commissies. De heer Van Soest legt uit, dat de gemeenten pro-actief door het secretariaat benaderd worden om nieuwe Euregioraads- en commissieleden te benoemen en door te geven. Als de statuten het voorschrijven zullen deze functies door de Euregioraad bekrachtigd worden.

Besluit:

Het agendapunt wordt ter kennisgenomen.

Punt 8e Vergaderschema 2021

Mevrouw Kalthoff vraagt of het mogelijk is om het tijdstip van de vergadering te verschuiven naar 15.00 uur. Dit zou veel raadsleden beter uitkomen. Dit wordt door mevrouw Brummel-Ahlaloum bevestigd. Mevrouw Kersten en de heer Rashid (Gemeinde Weeze) geven aan, dat zij dit voorstel niet steunen, vanwege vaak lange reistijden van zowel commissieleden alsook van projectpartners. Als compromis wordt voorgesteld om de aanvangstijd naar 14.30 uur te verschuiven. Dit voorstel wordt aangenomen

Besluit:

De aanvangstijd van de commissie voor grensoverschrijdende verstandhouding wordt naar 14.30 uur verschoven.

De heer Van Soest memoreert ten slotte, dat burgemeester Steins van Kranenburg op 31 oktober 2020 afscheid neemt als burgemeester. Hij heeft zich niet herkiesbaar gesteld en zal opgevolgd worden door de heer Ferdinand Böhmer, eveneens van de CDU. De heer Steins was sinds 2005 lid van de Euregioraad en in die hoedanigheid plv. voorzitter van de commissie voor grensoverschrijdende verstandhouding. De heer Van Soest bedankt de heer Steins voor zijn grote betrokkenheid bij de Euregionale samenwerking en spreekt de hoop uit, dat de heer Steins zich ook na zijn pensionering hiervoor zal blijven inzetten voor de grensoverschrijdende samenwerking en overhandigt de heer Steins een kleine attentie. De heer Steins bedankt de heer Van Soest voor zijn warme woorden en geeft aan zich ook verder voor de Euregionale samenwerking te zullen inzetten. Met name op gebied van duurzaamheid en klimaat ziet hij belangrijke uitdagingen en goede kansen. De heer Steins ontvangt een waardierend applaus van alle deelnemers.

Er zijn geen verdere mededelingen of opmerkingen.

Punt 9 Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun constructieve bijdrage en sluit de vergadering.

27 oktober 2020, Heidi de Ruiter